

N:o 74.

Af herr **Blomberg**, i anledning af Kungl. Maj:ts förslag angående kommunal rösträtt m. m.

Med anledning af Kungl. Maj:ts propositioner n:is 29, 30, 69 och 70 samt af herr Rettigs inom Första Kammaren väckta motion n:o 51 får jag vördsamt hemställa,

att Riksdagen måtte, under förutsättning att ändring af rikets grundlagar i öfverensstämmelse med Kungl. Maj:ts proposition n:o 28 vid 1907 års riksmöte varder i grundlagsenlig ordning af Riksdagen beslutad, antaga följande förslag till ändrade lydelser:

1:o) af § 21 af förordning om kommunalstyrelse på landet:

§ 21.

Mom. 1. Sedan öfverläggningen förklarats slutad, framställer ordföranden proposition, så affattad, att den må kunna med ja eller nej besvaras.

Ordföranden tillkännagifver därefter, huru enligt hans uppfattning beslutet utfallit, och befäster det samma, där omröstning ej begäres, med klubbslag. Äskas omröstning, verkställes den öppet och efter upprop. Där ej, jämlikt *mom. 2*, annan röstöfvervikt *erfordras*, bestämmes utgången genom enkel pluralitet af de afgifna rösterna enligt den vid omröstningen

följda röstgrund. Falla rösterna lika för olika meningar, gäller den mening, hvilken de flesta röstande efter hufvudtalet bifallit. Äro äfven efter sådan beräkning rösterna lika delade, varder den mening beslut, som ordföranden biträder.

Mom. 2. Till beslut erfordras två tredjedelar af de i omröstningen deltagandes röster efter röstvärdet, då beslutet afser:

a) afhändande af fast egendom eller därifrån härflytande rättighet, eller inköp af sådan egendom, *där ej inköpet afser genomförande af fastställd stadsplan eller tomtindelning;*

b) beviljande af anslag till nya ändamål eller behof;

c) *beviljande af anslag, hvartill medel skola anskaffas genom upplåning;*

d) upptagande eller förnyande af lån eller förlängning af tiden för erhållet låns återbetalande, *eller ingående af borgen;*

e) frågor, hvarom i §§ 27 och 36 sägs.

Mom. 3. *Bestlut om beviljande af anslag skall tillika innefatta, huruvida anslaget skall utgå af tillgängliga medel eller erforderligt belopp uttaxeras eller upplåning därpå ske.*

2) af § 18 af förordningen om kommunalstyrelse i stad.

§ 18.

Mom. 1. För hvarje fråga, som till behandling förekommer, skall ordföranden, sedan öfverläggningen är slutad, framställa proposition, så affattad, att den må kunna med ja eller nej besvaras.

Ordföranden tillkännagifver därefter, huru enligt hans uppfattning beslutet utfallit, och befäster det samma, där omröstning ej begäres, med klubbslag. Äskas omröstning, verkställes den öppet och efter upprop. *Där ej, jämlikt mom. 2, annan röstöfvervikt erfordras, bestämmes utgången genom enkel pluralitet af de afgifna rösterna enligt den vid omröstningen*

följda röstgrund. Falla rösterna lika för olika meningar, gäller den mening, hvilken de flesta röstande efter hufvudtalet bifallit. Finnas äfven efter sådan beräkning rösterna lika delade, är den mening beslut, som ordföranden biträder.

Mom. 2. Till beslut erfordras två tredjedelar af de i omröstningen deltagandes röster efter röstvärdet, då beslutet afser:

a) afhändande af fast egendom eller därifrån härflytande rättighet, eller inköp af sådan egendom, *där ej inköpet afser genomförande af fastställd stadsplan eller tomtindelning;*

b) beviljande af anslag till nya ändamål eller behof;

c) *beviljande af anslag, hvartill medel skola anskaffas genom upplåning;*

d) upptagande eller förnyande af lån eller förlängning af tiden för erhållet låns återbetalande, *eller ingående af borgen;*

e) förändring, jämlikt § 7, i sättet för utöfvande af den staden i kommunala angelägenheter tillkommande beslutanderätt.

Mom. 3. *Beslut om beviljande af anslag skall tillika innefatta, huruvida anslaget skall utgå af tillgängliga medel eller erforderligt belopp uttaxeras eller upplåning därpå ske.*

3) af § 23 af förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm.

§ 23.

Mom. 1. För hvarje fråga, som till behandling förekommer, skall ordföranden, sedan öfverläggningen förklarats slutad, framställa proposition, så affattad, att den må kunna med ja eller nej besvaras.

Ordföranden tillkännagifver därefter, huru enligt hans uppfattning beslutet utfallit, och befäster det samma, där omröstning ej begäres, med klubbslag. Äskas omröstning, verkställes densamma öppet, utom vid val, då den bör ske med slutna sedlar. Rösterna

aflämnas efter upprop, och äger hvarje stadsfullmäktig en röst.

Där ej, jämlikt mom. 2, annan röstöfvervikt erfordras, bestämmes utgången genom enkel röstpluralitet. Utfalla, vid öppen omröstning i frågor, *som genom enkel röstpluralitet kunna afgöras*, rösterna lika å båda sidor, verkställes ny omröstning, men med slutna sedlar, hvarvid, före dessas öppnande, en sedel afläggas, för att, där rösterna äfven nu blifva lika, bestämman beslutet. Vid val skiljer lotten emellan dem, som erhålla lika antal röster.

Mom. 2. Till beslut erfordras två tredjedelar af de i omröstningen deltagandes röster, då beslutet afser:

a) afhändande af fast egendom eller därifrån härflytande rättighet, eller inköp af sådan egendom, *där ej inköpet afser genomförande af fastställd stadsplan eller tomtindelning;*

b) beviljande af anslag till nya ändamål eller behof;

c) *beviljande af anslag, hvartill medel skola anskaffas genom upplåning;*

d) upptagande eller förnyande af lån eller förlängning af tiden för erhållet låns återbetalande, *eller ingående af borgen.*

Mom. 3. *Beslut om beviljande af anslag skall tillika innefatta, huruvida anslaget skall utgå af tillgängliga medel eller erforderligt belopp uttaxeras eller upplåning därpå ske.*

4) af § 15 af förordningen om kyrkostämman samt om kyrkoråd och skolråd.

§ 15.

Mom. 1. Sedan öfverläggningen förklarats slutad, framställer ordföranden proposition, så affattad, att den må kunna med ja eller nej besvaras.

Ordföranden tillkännagifver därefter, huru enligt hans uppfattning beslutet utfallit, och befäster det samma, där omröstning ej begäres, med klubbslag. Äskas omröstning, verkställes den öppet och efter

upprop. Där ej, jämlikt mom. 2, annan röstöfvervikt erfordras, bestämmes utgången genom enkel pluralitet af de afgifna rösterna enligt den vid omröstningen följda röstgrund. Falla rösterna lika för olika meningar, gäller den mening, hvilken de flesta röstande efter hufvudtalet bifallit. Äro äfven efter sådan beräkning rösterna lika delade, varder den mening beslut, som ordföranden biträder.

Mom. 2. Till beslut erfordras två tredjedelar af de i omröstningen deltagandes röster efter röstvärdet, då beslutet afser:

a) afhändande af fast egendom eller därifrån härflytande rättighet, eller inköp af sådan egendom;

b) beviljande af anslag till nya ändamål eller behof;

c) beviljande af anslag, hvartill medel skola anskaffas genom upplåning;

d) upptagande eller förnyande af lån eller förlängning af tiden för erhållet låns återbetalande, eller ingående af borgen.

Mom. 3. Beslut om beviljande af anslag skall tillika innefatta, huruvida anslaget skall utgå af tillgängliga medel eller erforderligt belopp uttaxeras eller upplåning därpå ske.

5) af § 40 af förordningen om landsting.

§ 40.

1. För att såsom landstingets beslut gälla, skall i följande ämnen erfordras, att två tredjedelar af de afgifna rösterna om beslutet sig förenat:

a) beslut, att domsaga med mindre folkmängd än 30,000 skall delas i valkretsar; att af tingslag skall bildas valkrets med mindre folkmängd än 10,000; eller att stadsvalkrets med mindre folkmängd än 6,000 skall bildas i fall, då sådant ej är ovillkorlig följd af hvad i § 2 mom. 3 är stadgadt;

b) underkännande af någons behörighet att såsom ledamot i landstinget taga inträde;

- c) påläggande af afgifter, som erfordra uttaxering för längre tid än fem år;
  - d) *beviljande af anslag till nya ändamål eller behof;*
  - e) *beviljande af anslag, hvartill medel skola anskaffas genom upplåning;*
  - f) upptagande af lån, ställdt på längre återbetalningstid än fem år, *eller ingående af borgen;*
  - g) afhändande af fast egendom eller därifrån härflytande rättighet; och
  - h) uppskof till nästa landsting af väckta frågor.
2. *Beslut om beviljande af anslag skall tillika innefatta, huruvida anslaget skall utgå af tillgängliga medel eller erforderligt belopp uttaxeras eller upplåning därpå ske.*

Stockholm den 26 april 1907.

Hugo Blomberg.
